

Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg
§2-udvalget (Landbrug)
2afd1kt@fvm.dk, jwp@fvm.dk

18-05-2010

Dok. 101206/

Høring af notat om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fødevareinformation

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har sendt notat om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fødevareinformation i høring (Sagsnr. 2010-20-221-00479). Forbrugerrådet har følgende kommentarer til notatet.

Forslaget til forordning om fødevareinformation indeholder en række elementer med stor vigtighed for forbrugerne, hvoraf Forbrugerrådet anser delene om næringsdeklarationer som den vigtigste.

Næringsdeklaration pr. 100 g/100 ml skal være obligatorisk

Forbrugerrådet mener, at det er helt afgørende og fundamentalt, at der kommer obligatoriske næringsdeklarationer i tabelform el.lign. med angivelse af indhold pr. 100 g/100 ml. Indholdet bør svare til, hvad vi i dag kender som den lange næringsdeklaration, dvs. angivelse af energi, fedt, heraf hhv mættet og umættet fedt, protein, kulhydrater, heraf sukkerarter, salt og kostfibre (hvis relevant).

%GDA skal fjernes fra forordningen eller begrænses

Forbrugerrådet mener, at %GDA-mærkning (mærkning pr. portion relateret til daglige referenceværdier) grundlæggende er vildledende på mange produkter, særligt på produkter med et højt indhold af tilsat sukker, på produkter hvor der ikke er en oplagt portionsstørrelse samt på børneprodukter. Derfor så vi helst, at %GDA-mærkning forbydes helt.

Hvis denne mærkning alligevel skal tillades, er det afgørende:

- at %GDA bliver frivillig og altid et supplement til 100g/100ml-mærkningen
- at %GDA alene kan angives i næringsdeklarationstabellen
- at portionsstørrelserne, der ligger til grund for GDA-mærkningen er realistiske (se nedenfor)
- at %GDA for sukker angives både for total og tilsat sukker eller alternativt udgår

Portionsstørrelserne skal være realistiske

Som det fremgår af mandatet fra Folketingets Europaudvalg af 10. juli 2009 er den danske holdning, at portionsstørrelser, der danner grundlag for mærkning, skal være *realistiske*. Forbrugerrådet mener, at det er vigtigt, at det præciseres, hvad der menes med realistiske.

Forbrugerrådet mener, at der ved en realistisk portionsstørrelse menes:

1. at portionsstørrelsen altid skal svare til pakkestørrelsen, hvis det er realistisk, at den bliver spist af 1 person inden for en rimelig periode. For at afgøre dette skal følgende faktorer vurderes: den faktiske pakkestørrelse, emballagetypen, mærkningen, hvordan produktet markedsføres og hvor det typisk sælges.
2. hvis det bliver nødvendigt at definere portionsstørrelser for pakker med flere portioner, skal portionsstørrelsen være i overensstemmelse med det typiske faktiske indtag kendt fra kostundersøgelser o.lign. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at der er store variationer imellem hvad folk spiser, og derfor vil en defineret portionsstørrelse ofte afvige meget fra det faktiske indtag.
3. at der aldrig anvendes vejledende/anbefalede portioner, da disse ofte er mindre end hvad folk reelt spiser, og at denne forskel *ikke* kan formidles via en GDA-procent

Det skal i den forbindelse bemærkes, at vi ville foretrække, at portionsstørrelsen *altid* svarer til pakkestørrelsen (eller udelades af mærkningen), da man så ville undgå ovenstående overvejelser.

Mulighed for nationale ordninger skal bevares

Forbrugerrådet mener, at det bedste for forbrugerne ville være, hvis man kunne udvikle et fælles, obligatorisk EU-ernæringsmærke med et fortolkende element (som Spismærket eller Nøglehulsmærket) og opfordrer Danmark til at arbejde for dette. Det ser imidlertid ud til at være urealistisk at inkludere et sådant mærke i denne forordning. Vi mener derfor, at man i mellemtiden bør tillade nationale mærkningsordninger, så der bliver mulighed for at få udviklet en best practise. Der bør indføres en bestemmelse i mærkningsforordningen om, at EU-Kommissionen efter et bestemt antal år evaluerer eksisterende nationale mærkningsordninger med henblik på at indføre et EU-mærke.

Ernæringsprofiler skal bevares

Ernæringsprofiler for fødevarer, der kan ernærings- og sundhedsanprises, er en del af forordning 1924/2006. De er imidlertid blevet aktuelle i forbindelse med behandlingen af mærkningsforordningen, idet Europa-Parlamentets Miljøudvalg har foreslået at slette artiklen om ernæringsprofiler i forordning 1924/2006. Dette ville efter Forbrugerrådets opfattelse være et stort problem, fordi profilerne er afgørende for at sikre troværdigheden af ernærings- og sundhedsanprisningerne. Spørgsmålet skal til afstemning i Europa-Parlamentes plenarforsamling medio juni

2010. Selvom der ikke umiddelbart er udsigt til, at Ministerrådet er enige i at slette ernæringsprofilerne, opfordrer Forbrugerrådet Danmark til at indtage en aktiv rolle i Ministerrådet ift. sikring af ernæringsprofilerne.

Andre bemærkninger

Forbrugerrådet mener endvidere, at Danmark bør arbejde for følgende i mærkningsforordningen:

- Læsbarhed: Det er vigtigt, at der besluttet minimumsregler for skriftstørrelse. Et absolut minimumskrav bør være en x-højde på 1,2 mm. Derudover bør der stilles krav til baggrund og kontrast
- At ansvarsfordelingen i fødevarekæden opretholdes i overensstemmelse med bestemmelserne i Fødevareforordningen, da dette vil give den bedste forbrugerbeskyttelse
- Oprindelsesmærkning af råvarer og hovedingredienser i sammensatte fødevarer
- Datomærkning med fremstillings/produktionsdato og dato for mindste holdbarhed/sidste anvendelsesdato
- At alle drikkevarer indeholdende alkohol skal mærkes efter de samme regler som øvrige føde- og drikkevarer

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Afdelingschef

Camilla Udsen
Fødevarepolitisk medarbejder